

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ARA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FELEVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ARA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSEG ES NYOMDA JOZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. május 4.

Csütörtök

XXXVII. évfolyam 99. szám

1:1,5

Irta: Dr. Kállay Miklós
m. kir. földművelésügyi miniszter.

Gömbös Gyula miniszterelnök, amikor a kormányt átvette, elsőrendű feladatának tartotta, hogy azonnal érintkezést találjon az osztrák vezető körökkel és megteremtse azt az atmoszférát és azokat az alapokat, amelyekre azután tárgyalni lehetett, hogy a megszakadt osztrák-magyar kereskedelmi szerződéses viszonyt helyreállítsuk.

Sokat beszélnek ennek a szerződésnek előnyeiről és hátrányairól. Ami a szerződés hátrányait illeti, én, aki a tárgyalásokat vezetem, ezeket a hátrányokat talán, mindenkinél jobban ismerem és jobban alá is húzom. Csakugyan, nagyon nehéz pontja ennek a szerződésnek az 1 és 1,5-es arány és az a lecsökkenő fogyasztóképesség, amellyel Ausztriában számolnunk kell. Én, a szerződés megkötése előtt és azután is, gondosan latolgattam, hogy jól sikerült-e az a szerződés, lehetőleg volna-e másképpen csinálni. Merem állítani, hogy e két tényen nem lehet változtatni. Ha pedig nem lehet változtatni, az egy és másfeles arányon és nem lehet változtatni az osztrák felvételképességen, akkor nincs egyetlen pontja ennek a szerződésnek, amelyiken szükségesnek és helyesnek látnám a változtatást. Addig, amíg teljesen szabad volt a két ország között a forgalom, amíg az egész világgazdaságban nagy szabadság volt, amíg teljesen szabadon közlekedtek az áruk, amíg semmi nemü protekcionizmus nem lépett előtérbe a két ország között — 1927 előtt — tulajdonképpen inkább alatta, mint felette mozgott a két ország közötti áruveszélyforgalom az 1 és az 1,5 arányának. Abban az időben, amikor teljesen szabadon alakulhatott ki a forgalom az egy és másfeles arány volt az irányadó a két ország forgalmában, önmagában alakultak így ki ezek a számok. Később változott meg ez az arány, amikor kényszeríteni kezdtük a mi termelésünket és amikor bizonyos erősebb agrárkivitel politikát folytattunk, hogy gyümölcsösztetni próbáljuk azokat a bejelentéseket, amelyek az országban elhelyeztünk és elértük az 1:2 és az 1:2,5 arányt Magyarország javára s csak akkor értük el ezt az arányt, amikor már nem volt teljesen szabad a forgalom. Ebben a kérdésben ez nem menő körülmény, mert az ideális az lenne, ha mi az egy és másfeles aránynál kedvezőbb arányban tudnók kivitelű cikkeinket elhelyezni Ausztriában. De ez olyan kérdés volt mostani szerződésünk megkötésénél, amellyel okvetlenül számolni kellett. Hiszen, ezt a gondolatot már a múlt év nyarán felajánlottuk az osztrákoknak és az előző kormány a múlt év őszén, amikor új szerződést akart kötni, szintén felajánlotta az akkori

osztrák kormánynak, akkor azonban nem sikerült ezen az alapon megállapodni. Nekünk ezek után a között kellett választanunk, hogy vagy szerződést kötünk Ausztriával 1:1,5 arányban, vagy pedig egy kilódó, kompenzációs rendszerben maradunk az egy és egy arány kereteiben.

Ilyen körülmények között fogadta el kormányunk ezt a tárgyalási bázist. Annyi enyhítést sikerült rajta tenni, hogy 10 százalékos kilengés az arányszámoknál nem ok annak kimondására, hogy az 1:1,5 arány nem funkcionál; ha tehát így alakulna a helyzet, akkor tulajdonképpen 1:1,6 még mindig biztosítja azt, hogy a két ország között a szerződés fel nem bontható.

A szerződés másik része, amelyet kifogásolnak, amelyet pedig én a szerződés előnyös és újrendszerű részének tekintek az, hogy a szerződés bár egy évre szól, három havi felmondással felmondható, tehát automatice 15 hónapig fut magától, ha nem is hosszabbították meg. Két hónaponként revízió tárgyává tétetik, hogy ha ez az 1:1,5 arány, amely 10 százalékos latitúddal, bizonyos spannungot és bizonyos kilengési lehetőséget rejt magában, nem funkcionál, akkor —4 hónapról kiterjedő felülvizsgálati idő után, — amely alatt az illető országnak joga és módja van helyreállítani a javára, vagy kárára megváltozott arányt, — felmondható a szerződés.

Abban a pillanatban, amint mi az 1:1,5 arányra helyezkedtünk, teletlenül foglalkozni kellett azzal is, hogy ezt hogyan lehet ellenőrizni. Én az ellenőrzés legjobb módjának azt találtam, hogy a két ország közötti áruveszélyforgalmat, állandóan szem előtt tartva, hogy az esetleges romló arányokat nem a két ország export- és import-mennyiségének esőkkentésével, hanem minden esetben, annak kiegészítésével, felduzzasztásával igyekszik kijavítani.

Nem tudok ebben az ingó, ma már csaknem napról-napra változó gazdasági életben elképzelni szerződési rendszert, amely, akár csak egy évre is, teljesen megmereviten két országnak egymás között való viszonyát!

Tizenkilenc megbizhatatlan tanárt elbocsájtottak a berlini egyetemről

Folyik a nagytakarítás Németországban — Kétszáz zsidó orvost és ügyvédet Egyiptomba telepítenek át — A világ szabadkőművesei rágalomhadjératot indítottak a Hitler-uralom ellen

Berlin, május 3.

A minden vonalon győzedelmeskedő Hitler-uralom, amely az ország faszizmus világtörténelmi akcióhoz hasonlóan egymásután valósítja meg célkitűzéseit, a május eisejei nemzeti ünneppel vezette be a nagy tettek sorozatát. A szociáldemokrata szakszervezetek beszüntetését tegnap az egyetemek purifikálása követte s ennek során

egész sereg zsidó-liberális professzort elbocsájtottak állásából, illetve lemondásra szólították fel.

A berlini egyetemről azonnali hatállyal tizenkilenc tanárt menesztettek. Ezek között van Wittwoch Jenő orientalista, a hírhedt szabadkőműves vezér, Kurt Birnbaum pszichológus, Blumenthal dermatológus, Chajes bőrgyógyász, Cohn Konrad stomatológus, Fischel Oszkár műtörténész, Friedenthal fiziológus, Fredmann orvosnővér, Grossmann Hermann mezőgazdász és Liepmann Ottó pszichológus. A körné egyetemről, amely egyike a legrégibb katolikus alapítású univerzításoknak, Schmittmann Benedeket, Spinder Leót és Schmalenbach Jenőt bocsájtották el. Az aacheni egyetemen tanárai közül Hopfot, Fuchsot, Moisset, Mauthmert, Lewyt, Krausst és Pickett szabadságotáltak.

Hazát cserél Einstein

Az elbocsájtott és szabadságot tanárok az ugynevezett második garnitárhoz tartoznak s valamennyien tevékeny részt vettek a zsidó-

liberális köztársaság előkészítésében. Einstein professzor, aki egy 1921. évi hírlapi nyilatkozatában kijelentette, hogy nem érzí magát németnek, hanem száz százalékos zsidónak,

önkéntesen mondott le katedrájáról,

hogy a „mártíromság” jegyében foglalhassa el a sorbomei tanszéket, amelyet a franciák németellenes politikából ajánlottak fel neki.

A Hitler-kormány rendelete értelmében az elbocsájtott és szabadságot tanárok szerdán reggel már nem tartották meg előadásukat. A berlini egyetem tanácsa Eugen Fischer anthropológust, a németek Méhely-jét választották meg rek-

torává, aki lelkes vezére a fajvédő ifjúsági mozgalmaknak.

Kivándorlás Egyiptomba

Berlini jelentés szerint a Hitler-kormány kétszáz zsidó orvost és ügyvédet telepít át Egyiptomba. Ezzei kapcsolatban a tárgyalások már megindultak, s

a kivándorlás pár napon belül megkezdődik.

Az eltanácsolt orvosok és ügyvédek kivétel nélkül iránnyító szerepet játszottak a marxista mozgalmakban.

Mint a „Times” értesül, az egyiptomi kormány elhatározta, hogy a Németországból elköltöző kétszáz zsidó orvosnak és ügyvédnek megengedi az Egyiptomban való telepedést.

Lloyd George vezeti a Hitler-ellenes szabadkőműves akciót

London, május 3.

A szabadkőműves páholyok elhatározták, hogy propagandát indítanak a horogkeresztes iránnyat ellen. Az akció vezére Lloyd George, aki tegnap Godalmingben másfél órán keresztül szónokolt Hitleréről. Beszédében a zsidóság védelmére kelt, majd azt hangoztatta, hogy Németországban ismét lábra kapott a porosz szellem, amely az egész világnak szerencsétlensége volt... Azt a kijelentést is megkockáztatta, hogy a németek háládatlanok, mert „jogtalanság”-gal fizetnek azokért a „jogok”-ért, amiket a

győző hatalmak a zöld asztal mellé adtak neki.

A Hugenberg-párt értekezlete

A német nemzeti néppárt elnöksége szerdán a bírodalmi gyűlés épületében értekezletre gyűjt össze, amelyen a Hitler-párttal felmerült kontroverziákat tárgyalták meg. Az értekezlet kimondotta, hogy a nézeteltérések nem voltak ély jelentőségűek s a Hugenberg-párt támogatja a horogkereszteseket.

A hugenbergista ifjúság csütörtökön vezéri értekezleten tárgyalta meg az együttműködés módzatait.

Ha majd ön is rájön,
Mit tud az

Igmándi

Alkalomadtán csak
Azt fogja használni.

Vitéz Kőszeghy Frigyes és dr. Karl János előadása az „Anyák Iskolájában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Pénteken, május 5-én délután fél 6 órai kezdettel folytatja előadásorozatát az „Anyák Iskolája” a MANSz Otthonban (Széchenyi u. 1. I. em.). Vitéz Kőszeghy Frigyes, a bősörményi Kálvineum igazgatója „A család válsága”, dr. Karl János piarista gimnáziumi igazgató: „Állampolgári nevelés” címen tartanak előadást. Minden érdeklődőt szívesen lát a MANSz vezetősége. Belépődíj nincs.

NEPSZÖVETSEGI ÁLLÁSFOGLALÁS A MAGYAR HADSEREG KERDESEBEN

Genf, május 3.
A leszerelési értekezletnek a tényleges állomány kérdésével foglalkozó bizottsága 9 szavazattal 5 ellenében elhatározta, hogy a magyar államrendőrséget nem tekinti katonai jellegű alakulatlak. Ezzel szemben a csendőrség, határőrség és fegyveréség létszámát a magyar hadsereg tényleges állományába beleszámítja.

Debreceni üdvözlés egy jubiláló lengyel városnak

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A Magyar-Lengyel Egyesület értesítette Debrecen városát, hogy Thorn lengyel város most ünnepli alapításának hétszáz éves jubileumát. A város vezetősége elhatározta, hogy a jubiláló lengyel várost üdvözlő, annyival is inkább, mert Thornban régen sok magyar diák tanult és iskoláiban magyar professzorok is tartottak előadásokat. Petry Béla iparművész gyönyörű üdvözlő iratot rajzolt, amelyet pergament kötésben a Magyar-Lengyel Egyesület útján juttatnak el Thorn városához.

Egymásnak rohant két biciklista

Az egyik agrárkódást,
a másik bordatörést szenvedett

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Súlyos kerékpáros szerencsétlenség történt ma este a mikespécsi uton az 5-ös kilométerkönel, Nagy Imre lakatossegéd Mikespécs felől Debrecenbe igyekezett kerékpáron. Ugyanekkor Debrecenből kifelé haladt Kovács Sándor debreceni napszámos, aki Sárádra akart menni. Mindkét kerékpáros lámpa nélkül hajtott és így történt, hogy a sötétségben a két bicikli egymásnak rohant. Mindketten lezuhantak a gépről és eszméletlenül kerültek el a földön. A szerencsétlenséget egy debreceni gazdálkodó vette észre, aki szekerére felvette a két súlyosan sérült biciklistát és mindkettőt beszállította a klinikára. Itt derült ki, hogy Nagy Imre súlyos agrárkódást, Kovács Sándor pedig bordatörést szenvedett. Mindkettőjük állapota igen súlyos.

A Nemzeti Bank 18 fillérrel leszállította a dollár árfolyamát

Budapest, május 3.
A külföldi tőzsdéken a dollár ma inkább javulást mutatott. Zürichben 4.44 svájci frankkal jegyezték, de a déli órákban a budapesti bankok 4.46 svájci frankos alapon is kötöttek dollárt külföldi piacokkal.
Ilyen előzmények után meglepetést keltett, hogy Budapesten a dollár árfolyama újabb jelentős árvesztést szenvedett. A Magyar Nemzeti Bank két óra felé a dollár árfolyamát 5.30—5.38 pengőben állapította meg a tegnapi 5.48—5.56 pengős jegyzéssel

szemben. Ez azt jelenti, hogy keddtől Budapesten a dollár árfolyama 18 fillérrel olcsóbbodott. Ugyanennyivel esett a newyorki kifizetés árfolyama is.

A legmagasabb dollárárfolyamhoz képest a hivatalos jegyzés 41 filléres olcsóbbodásnak felel meg, tehát körülbelül nyolc százalékkal esett a budapesti piacon az amerikai valuta értéke. A dollár áresésével párhuzamosan javult a font, amely 15 ponttal emelkedett, míg a londoni kifizetésnél 15 filléres javulás állott elő.

Nagyszabásu matinét rendez a m. kir. Bocskay hajduzred vasárnap a Csokonai színházban

A debreceni Bocskay István nevét viselő hajduzred parancsnoksága dícséretes törekvéssel igyekszik a honvédséget tökéletesen összerendezni a polgári lakossággal. Vitéz Zékányi Győző ezredparancsnokkal az élén az ezred tisztikara kitünő szellemi állhatva ápolja és fűzi szorosabba azt a meleg és jó viszonyt, amely a debreceni hajduzred és a lakosság között fennáll. Ennek a céltudatos irányításnak a kifejezője az a pompás műsora matinét is, amelyet vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel rendez a hajduzred a Csokonai színházban, rendkívül mérsékelt helyárak mellett. A matiné részletes műsora a követ-

kező:
1. Himnusz. Előadja a 11. hajduzred zenekara. 2. „Segítetek”. Irta: Végváry, szavaltja: Cserta György. 3. Zenés szabadgyakorlat. 4. Bocskay hajdusága. Előadás, tartja dr. Boldisár Kálmán ny. főjegyző. 5. Korlát-akadémia. 6. Ökölvívó bemutató. 7. „Riadó” Báthory Lajostól. Előadja a 11. hajduzred dalárdája. 8. Nyújtó-akadémia. 5 perc szünet. 9. Ökölvívó bemutató. 10. Talajtorna. 11. Kurucnóták. Énekli Buczkó Lajos. 12. „Erdő”. Szimfonia egy felvonásban. Irta: Nyáry Andor. Élékép. Jegyek 4-től előre válthatók a Csokonai színház pénztáránál.

Hatvankét nemzet vesz részt a világgazdasági konferencián

London, május 3.
Sir Maurice Hankey, a Titkos Tanács titkára megbízást kapott a londoni gazdasági világerkekezlet előkészítésének vezetésére. Az értekezleten 62 nemzet vesz részt. A küldöttségek létszámát a szakértőkkel, titkárságokkal és segédszeméllyel együtt 1500 személyre, a kiküldendő utasítók számát pedig 500-ra becsülik: ennek az óriási vendégseregnek szállodaszámlája az eddigi számítások szerint

meg fogja haladni a 750.000 fontot.
Az értekezlet színhelyül berendezendő Földtani Múzeumban a postahivatal szelvéskörű előkészületeket tesz. Nagyszámú külön telefon-, táviró- és távnyomó-gépet állítanak fel, amelyek a világ legnagyobb telefonközpontjába, a minap üzembehelyezett tizenegyemeletes Faraday-palotába vezetnek. Itt 200 kiegészítő kezelőnőt fognak alkalmazni, akik a fontosabb idegen országok nyelvén beszélnek.

Szombaton délután hat órákor nyílik meg az Ujságíró Akadémia

Kovács Andor professzor tartja az első előadást
a 19. § ról

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni Ujságíró Egyesület elhatározta, hogy életre kelti az Ujságíró Akadémiát és kéthetenként előadásokat tartanak a legaktuálisabb napi kérdésekről. Minden alkalommal a legalkalmasabb előadókat kéri meg a felvetett kérdések előadójává. Ennek az Akadémiának az lesz

a célja, hogy az újságírók ingyenes előadásokkal szolgálhassák a közönség érdekeit és a legszakosítottabb előadásokkal világítsák meg azokat a kérdéseket, melyek naponként az újságok hasábjain kerülnek a közönség elé.

Az első előadás május 6-án délután hat órákor lesz a Déry múzeum disz-

MA UTOLJÁRA FÉLÁRU SZELVÉNYES ELŐADÁS A VIGSZINHÁZBAN

Eggerth Márta és Georg Alexander nagyszerű filmje:

„Boldogság muzsikája“

(Modern Hozomány).

Szerelmi történet sok vidámsággal és zenével.

A többi szereplők: Trude Berliner, Slezák Leó, Hans Brausewetter.

Eggerth Márta magyar dalbetéteivel.

Kísérműsor: „STÁN ÉS PÁN VÁLIK“.

Előadások kezdete: 5—7—9 órákor.

„DEBRECENI UJSÁG“	„DEBRECENI UJSÁG“
SZELVÉNY	SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személy részére	FÉLÁRU-JEGY váltására jogosít egy személy részére
VIGSZINHÁZ	VIGSZINHÁZ
május 4-iki harmely előadására.	május 4-iki harmely előadására.

Vigszínházban péntektől: „Csókol Veronika“ Gaál Franciskával
Urániban: „Heregnő szabó” Maurice Chevalier-rel.

termében. Ennek a megnyitó előadásnak illusztris előadója dr. Kovács Andor v. r. egyetemi tanár, aki a ma oly sokat szereplő 19-es paragrafusról tart tájékoztató előadást.

Minden egyes akadémiai előadás keretében egy debreceni író is megszólalt az Akadémia, hogy az oktató, tanító előadás közönségét értékes szórakoztató irodalmi alkotásokkal is szórakoztathassa. Az első előadásnak nagy eseménye lesz az egyetemi Árpád szavalókórus szereplése. Ez a nagynevű szavalókórus Benyószky Pál költőnek három remek versét fogja interpretálni.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara gyűlései

Ma, csütörtökön délután fél három órai kezdettel tartja a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara báró Vay László elnöke alatt tavaszi rendes közgyűlést. A mezőgazdasági termelés és a Tiszántul agrárközönségének aktuális kérdései beható megvitatásra fognak kerülni. A földterrendezés és a mezőgazdasági termelés megsegítésének ügyében a kamara elnöke, báró Vay László főispán dolgozta ki azokat a tervekét és javaslatokat, amelyeknek érvényesítése és megvalósítása a mezőgazdaságon keresztül egész gazdasági életünk gyógyulási folyamatát hivatottak megindítani. A kamara közgyűlésén a földművelésügyi minisztert dr. Ujhevi Andor miniszteri tanácsos fogja képviselni a részvesz azon gróf Hovos Miksa, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke is. A közgyűlés színhelye a vármegyeháza nagyterme.

A közgyűlést megelőzőleg délelőtt 9 órai kezdettel a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmány fog ülésezni a kamara Hunyadi utcai székházában.

Egyetemi élet

Kovács Sándor előadása
a Werbőczy Bajtársi Egyesületben

A Werbőczy Bajtársi Egyesület Tisza és Derék tőrszei pénteken este 8 órákor tartják együttes főborozásukat az Angol Királynő fehértermében. Ez alkalommal Kovács Sándor román, kat. káplán, a Katolikus Figyelő kiváló szerkesztője, az országos nevű szónok a liberáliszmusról tart előadást. dr. Liszt Nándor Werbőczy-vezér pedig a sajtóról értekezik.

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL!

GRAND HOTEL IMPERIAL na szálloda BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól

Rendkívül olcsó új idényárak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

Magyarországot a Gömbös-kormányzat politikája emeli ki válságos helyzetéből

Sztranyavszky Sándor nagy beszéde a képviselőházban — Megkezdődött a költségvetési vita

Budapest, május 3.

A képviselőház szerdán délután 4 órakor kezdte meg az 1933-34 évi állami költségvetés tárgyalását. Temesváry Imre előadó hangoztatta, hogy 76,2 milliós hiány kizárólag a trianoni nyugdíjterhek következtében adódik, majd részletesen ismertette a költségvetés egyes tételei, a végrehajtott csökkentéseket, a kivétel nagyrányú visszaesését, amely megmagyarázza a mezőgazdaság mai válságos helyzetét.

Sigray Antal gróf szerint a költségvetés bizonyítja azt az áldozatkész munkát, amelyet a pénzügyminiszter az ország érdekében végez. A költségvetést még sem fogadja el, mert a kormány egész politikája iránt bizalmatlan. A talhított infláció ép olyan romboló hatása, mint a talhított defláció.

Sigray gróf a királykérdésről

Ezután külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy Közép-Európa megszervezésének kérdése és így az osztrák csatlakozás problémája időszerű lett. *Ha Ausztria Németországhoz csatlakozna, mi Németország gyarmata lennénk.* (Ugy van, ugy van!) Van még egy

A Gömbös-kormány érdeme

A következő szónok Sztranyavszky Sándor volt, a Nemzeti Egység Pártjának elnöke. Behatóan ismertette a kormány működését kinevezése óta eltelt hét hónap alatt. Hangsúlyozta, hogy milyen nehéz helyzetben volt az ország, amikor ez a kormány az uralmat átvette. A kivételnél az ipar aránytalan előnyhöz jutott a mezőgazdaság rovására. A közhangulatban reménytelenség felüledt ki, mindenki iránt. *Gömbös Gyula, amikor átvette a kormány vezetését megerősítette hívei bizakodását és megnyerte a közömbösöket.* Belső költséget vett fel és ezzel megszüntette a költségvetési deficitet és a költségvetés egyensúlyát biztosította.

A pengő értékét megtartotta, az inflációt megakadályozta és a munkanélküliséget csökkentette. Hangsúlyozta ezután a szónok, hogy a kormány a külföldi adósságok kamatait csökkentette, a borfogyasztási adót megszüntette, a forgalmiadót kiterjesztette, adókedvezményeket adott a hadirokkantaknak, a hadiözvegyeknek és árváknak, a több gyermekes családapáknak, mérsékelte a késedelmi kamatokat, a Nemzeti Bank a kamatlábat leszállította. *A miniszterelnök olaszországi útja az olasz barátságot fejlesztette és ezzel az országok közti cserekereskedelmet.* Ausztriával hosszabb lejáratu kereskedelmi szerződést kötöttünk. Csé-

megoldás, mégpedig az, ha Ausztria és Magyarország unióra lépnek egymással, ez pedig elképzelhetetlen restauráció nélkül. Nem a magyar legitimitást hozták elő a királykérdést. Előhozták a történelem mozgató erőt. Nem arról van szó, hogy a mai zavaros idők közt akarnók a trón betöltését, Ausztria és Magyarország mai állapotában Magyarország revíziója után is olyan alakulatot képviselne, amelyek gazdaságilag és politikailag is nem akadályozzák egymást. A revízió és a királykérdés összerakozik. A restauráció kérdését nem a külföldi nagyhatalmak szempontjából nézzük, sem azok szolgálatában, sem pedig azok terveinek megvalósítására. De egyedül a magyar nép és a magyar nemzet szebb jövője szempontjából és így csak törvényes úton akarjuk megoldani.

A miniszterelnökhöz fordult azzal a kérdéssel, hogy a király kérdésben vegye revízió alá álláspontját és egyengesze a restauráció utját.

Ezután a miniszterelnök állott fel szólásra, hogy bevényt a kormányának 1931 évi működéséről és az ország közállapotairól szóló jelentését és a statisztikáj évkönyvet.

szlovákiával megállapodás jött létre. Franciaországgal a kereskedelmi egyezményt kiegészítettük. Törökország lovakat vásárol nálunk. Külkereskedelmi mérlegünk aktívá változott, a kormány megvalósította a kivétel egységes vezetését, életre hívta a külkereskedelmi hivatalát.

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök külpolitikai irányvezetése nyugodt, céludatos és eredményes. *A miniszterelnök ismételtén kijelentette, hogy a titkos választójogot meg kell alkotni.* A titkosság mellett is biztosítani kell azonban az igazi nemzeti akarat érvényesítését és azt, hogy biztos alapja legyen a parlamenti munkának.

Sztranyavszky Sándor beszédét a jobboldal általános nagy tapsal fogadta.

Ötszázhetvennégyezer eladósodott gazda

Eckhardt Tibor nem ért egyet azokkal a magaslatú szavakkal, amelyekkel az előtte szóló a kormányról megemlékezett. A pénzügyminiszter az államháztartás hiú képét igyekezett adni. *Tovább kell haladni az export fejlesztése útján.* Nem átmeneti válsággal állunk szemben. Évekre kell berendezkednünk. A magyar nemzet sohasem tért le az alkotmányos útról. A gaz-

dasági bajokat mindaddig gyógyítani nem lehet, amíg a nemzetközi bizalom helyre nem áll. *Magyarországon az eladósodott gazdák száma 574 ezer, ebből 564 ezer 50 holdon aluli gazda.* Meg kell választani a nagy konverziós programot. Hangsúlyozta, hogy a mai időkben mindenkinek a nemzetj önecláság szolgálatában kell állnia. A magyar közszellemre való tekintettel nem látja biztosítottnak az egy akol, egy pásztor elvét.

Numerus clausus a textiliparban

A baloldalon élénk közbeszórásokkal kísérik a szónok beszédét.

— Velem szemben, mondotta, mindig perhorreszkálták a numerus clausus, én is perhorreszkáltam a numerus

clausus, amelyet a keresztény ifjúsággal szemben alkalmaznak.

Rassay Károly: Hol alkalmazták? Wolff Károly: Például a textiliparban!

Rassay: Tessék megmondani, hogy hol?

Wolff Károly: *Hu a képviselő ur statisztikát csinál erről a kérdésről, mindjárt megtudja állapítani a helyzetet. A miniszterelnök urat arra kéri, sohase felejtse el a lelke mélyén szunnyadó eszméket.*

Wolff Károly beszédének ideje alatt sűrű közbeszórások hangzottak el a baloldaltól. Az elnöknek többször közbe kellett lépnie a rend helyreállítására.

Peyer Károly és Bud János felszólalásai után báró Krav István a királykérdéssel foglalkozott.

A magyar legitimitás nemcsak királyhűség, hanem hűség a nemzet jogaihoz, az alkotmányos jogfolytonossághoz. Csak az átállások ellenzik a Habsburg-kérdés megoldását. A magyar legitimitást nem gondolnak erőszakos, vagy pucesszerű megoldásra. Arra kéri a kormányt, tegye meg a szükséges lépéseket Ottó behozatala és megkoronázása érdekében. Mint ellenzéki, nem fogadja el a költségvetést.

Beiktatták Balogh Jenőt a református konvent elnöki székébe

A magyarországi református egyház alkotmányva értelmében a hivatalában legidősebb főgondnok tölti be az egyetemes konvent világi elnöki székét, amely a reformátusságnak legelső közigazgatást intéző szerve. A konvent elnöke egyúttal az egyház törvényhozó testületének, a zsinatnak is elnöke.

A református konvent világi elnöke Dókus Ernő volt, aki azonban félévvel ezelőtt lemondott erről a tisztségről. A dunántúli egyházkerület főgondnoka Balogh Jenő, volt igazságügyminiszter következett utána az elnöki székben és az egyetemes konvent szerdán délelőtt tartott ülésén iktatták be Balogh Jenőt elnöki méltóságába.

A konvent ülése Baltazár Dezső püspök imáival kezdődött, majd

ugyanesak Baltazár Dezső mondotta a megnyitó beszédét. Minednekelőtt méltatta a távozó konventi főgondnok érdemeit, azután Balogh Jenőt üdvözölte.

Balogh Jenő foglalta el ezután az elnöki székét. Szeretett volna — mondotta — visszavonulni hosszú közéleti pályája után, ez azonban nem volt lehetséges és most alázatos lélekkel veszi magára a terhet. Nincs kizárva hogy súlyos idők következnek a magyar nemzetre. *A hitetlenség és istentagadás hullámai átesaphatnak magyar területre is.*

Ezekben az időkben az egyháznak és az egyház vezetőknek fokozottabb erővel kell dolgozniuk.

Nagy taps fogadta Balogh Jenő beszédét, majd a konvent a folyó ügyek tárgyalására tért át.

Villamos vasutat építenek Budapestől Münchenig

Kandó-féle villamosmozdonyok fognak járni az osztrák vonalakon is

Budapest, május 3.

Jakoncig Guido dr. osztrák kereskedelmi miniszter legutóbbi magyarországi látogatása igen fontos elhatározások megvalósítását fogja eredményezni az osztrák kereskedelmi miniszter tudvalevően megtekintette a bányászati villamos erőművet, majd Budapest és Komárom között próbát tartott a Kandó-féle villamosmozdonyval. Mindezek a tanulmányi kirándulások elsősorban a budapest-bécsi vasútvonal teljes elektrifikálásának kérdésével voltak összefüggésben. Az osztrák kormány elhatározta, hogy rövidesen megkezdje Bécs és Hegyeshalom között a 65 kilométeres vonalszakasz villamosításának munkáját.

Mintán Magyarország már megrendelte az angol kölesönből a teljes forgalom lebonyolításához szükséges további 32 villamosmozdonyt, a két vonalszakasz elektrifikálási munkájának befejezése után fokozatosan kibővíthet majd a villamosvasuti közlekedés. A Kandó-rendszerű mozdonyok körülbelül három év alatt mind elkészülnek s így 1936. évre várható Budapest és Bécs között a gőzmozdo-

nyok teljes kiküszöbölése.

Az osztrák kormány azonban ezen túlmenően is új munkaprogramjába vette a vasutak elektrifikálását. A legközelebbi terv a bécs-salzburgi vonal villamosítása, amely különösen érdekelt bennünk is. Nevezetesen, ha Ausztria a hegveshalom-bécsi és a bécs-salzburgi vonalat villamosüzemre rendezi be, közvetlen villamosvasuti összeköttetés lesz Budapest és München között. Az a nagy terv, amelyet a Kandó-féle villamosmozdony az osztrák szakferfiaknál aratott, azt is valószínűvé teszi, hogy Ausztria is ilyen rendszerű mozdonyokat fog építtetni.

IRORSZG ELTÖRÖLTE A HŰSEG-ESKŰT

London, május 3.

A dublini képviselőház 76 szavazattal 56 ellenében végleg megszüntette a hűségeskü eltörléséről szóló törvényjavaslatot. A javaslatot megszavazása után külön küldöncel vittek a kormányzó lakására, aki azt azonnal aláírta. Ezzel a javaslat törvényerőre emelkedett.

Arany Bika gőz- és kádfürdő
filléres nyári idénvárai:
Gőzfürdő 50 f. Kádfürdő 70 f.
Gyermekjegy 30 f.

A villamos kalauzoknál oda és visszautazásra is jogosító gőz- vagy kádfürdőjegy 70 f.

Kiszolgálás 10 f.

Tyuszenyívás 20 f.

Masszirozás 20 f.

Rablótámadást intézett a földesi ügyvéd ellen egyik volt kliense

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Különös rablótámadásban volt része kedden délután dr. Kovács Károly földesi ügyvédnek. Az ügyvéd, aki előzően állami tisztviselő volt, a délutáni órákban elment a földesi postahivatalhoz, hogy felvegye a nyugdíját. Visszafelé menet az egyik néptelen utcán egy ismeretlen férfi rohanta meg hatalmas bottal és többször a fejére sújtott. Kovács dr. védekezett az ütések ellen s közben el is tört a kezében levő botja, amely

családi erekye volt. A támadó végül is elmenekült, de dr. Kovács közben felismerte benne egyik régebbi ügyfelét, Zagya Gyulát. Dr. Kovács a rablótámadás után, szerdán délelőtt bejött Debrecenbe és itt egyenesen a királyi ügyészségen tett jelentést Zagya Gyula ellen. Az ügyészség megindította az eljárást és az ügyet a nyomozás lefolytatása céljából átadta a földesi csendőrségnek.

Pénzbüntetésre ítélték Pál Nagy Zsigmond festőművészt sajtó utján elkövetett becsületsértés miatt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Érdekes, politikai hátterű sajtópert tárgyalta szerdán délelőtt a debreceni törvényszéken a dr. Jenev Sándor elnökölte alatt működő büntető tanács. A vádlott Pál Nagy Zsigmond hajduböszörményi festőművész volt, aki egyuttal felelős szerkesztője is az azóta már megszűnt „Szabad Hajdu” című politikai szemlének. A Független Kisgazda Párt érdekeit szolgáló lap éles ellentétbe került a H. Fekete Péter polgári iskolai igazgató által szerkesztett „Hajduböszörmény” című lappal, amely abban az időben az Egységes Párt böszörményi lapja volt, H. Fekete Péter pedig az Egységes Párt főtitkára.

A múlt év szeptember elsején Pál Nagy Zsigmond, aki a festőművészet és újságírás mellett még a Független Kisgazdapárt főtitkári tisztségét is betölti, meglehetősen éles hangú cikket irt „Rágalmak” cím alatt s ebben többek között a következő ki-

tételt használta: „H. F. P. urat pedig fogjuk mi még látni a független kiscigárdák táborában és akkor le fogja tagadni mindazt, amit most a hajduböszörményi, általa vezetett hetilap hasábjain írogat.”

Ezért H. Fekete Péter sajtó utján elkövetett rágalmazás és becsületsértés miatt beperelte Pál Nagy Zsigmondot. A tegnapi tárgyaláson Pál Nagy vállalta a sajtójogi felelősséget. Kérte a valódiság bizonyítását, amit H. Fekete Péter nem ellenzett. A törvényszék elrendelte a valódiság bizonyítását, amelynek során azonban a vádlott semmi komoly adatot nem tudott produkálni.

Érdekes volt a tárgyaláson, hogy Pál Nagy Zsigmond kijelentette, miszerint fogalma sem volt róla, hogy ki is az a H. F. P., aki néhány cikket szignált a „Hajduböszörmény”-ben. A bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszédnek elhangzása után a törvényszék meghozta az ítéletet, amely szerint Pál Nagy Zsig-

mondot sajtó utján elkövetett becsületsértés vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért ötven pengő pénzbüntetésre ítélte s kötelezte, hogy az ítéletet jogerőre emelkedése után a „Debreceni Ujság—Hajduböszörmény” című debreceni politikai napilapban közzétettesse. Az ítélet ellen Pál Nagy Zsigmond és védője felbezést jelentettek be az ítéletátláshoz.

HA MÁR PESTRE JÖN,
— JÖJÖN EL HOZZANK.
MINDEN TYPUSU HASZNALT
személy- és teherautó

OLGOSON VÁSÁROLHAT.
Bő választék az összes világmarkákban
G. Á. V., Budapest, VII., Kertész u. 26.
(Cyklop gar.) Telefon 37—555.

Fogházbüntetést kaptak a hajduböszörményi napszámosok, akik összezuztak egy aratógépet

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Tíz hajduböszörményi napszámos ült tegnap a debreceni törvényszéken a vádlottak padján. A tizenegyedik vádlott a hajduböszörményi szociáldemokrata párt elnöke, Csikos János háztulajdonos volt, aki néhány vádlott társával egyetemben már büntetést is elvált. A másik tíz vádlott: Turgyán Péter, Soltész János, Soltész András, Pintye Sándor, Nagy Imre, Fehér Lajos, K. Tóth Márton, Szalmári Géza, Szabó Imre és Bodó Lajos. A debreceni királyi ügyészség magánosok elleni erőszak büntetével vádolta őket, mert a múlt év július 12-én reggel Zolnai Gábor böszörményi gazdálkodó tanyáján az aratógépet vasvillákkal és kapákkal összerombolták. Előzőleg Csikos János szociáldemokrata pártelnök a következőket mondotta nekik a vádrat szerint:

„Zolnai Gábor aratógépe dolgozik s most a munkásokon áll: azt csinálhatják, amit akarnak, össze is törhetik, azért az Isten felel csak.”

Ezek után a hajduböszörményi polgármester jóvoltából ötven munkás elindult számárlóvis-írlásra, amiről a várostól napszámot kaptak. Utközben észrevették a Zolnai-féle tanyán a működő aratógépet, mire a munka nélkül levő emberek felbőszültek. Az ötven közül tíz ember

berohant a tanyára és a gépet összerobta.

Az egyik tanu szerint még szalmával is fel akarták gyújtani, de ekkor Zolnai a vadászfegyverével riasztólővést adott le s az egyik sörét Soltész Jánost hátulról meg is sebesítette. Erre a munkások széteszlottak. A vádlottak a tegnapi tárgyaláson — Csikos kivételével — beismerő vallomást tettek. A bizonyítási eljárás befejeztével dr. Jenev Sándor tanácselnök meghozta az ítéletet, amely szerint a törvényszék Csikos Jánost felmentette bizonyítékok hiányában, azonban a többi vádlottat elítélte, és pedig Turgyán Péter, Soltész András, Pintye Sándor, Nagy Imre és Bodó Lajos fejenként tíz-tíz napi, Soltész János, Fehér Lajos, K. Tóth Márton, Szalmári Géza és Szabó Imre fejenként 15-15 napi fogházbüntetést kapott. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak, a királyi ügyész azonban a Csikos felmentése miatt eltiltás céljából felebbezett az ítéletátláshoz.

OLASZORSZÁG ÉRDEKLŐDÉSE A PESTI ÁRUMINTAVÁSÁR IRANT

Olaszországban igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a budapesti árumintavásár iránt. A lapok részletesen beszámoltak az utazási kedvezményekről, hangsúlyozva az árumintavásár nagy gazdasági és kereskedelmi jelentőségét.

A nő lélek nevelése

Konez Aurélné előadása
az Anyák Iskolájában

Az utóbbi téli szezonban számos előadást hallottunk Debrecenben a nők ről és a nők kérdéiről. Az illusztris előadók — mind férfiak — a legkülönbözőbb módon szóltak rólunk. Hallottunk egy olyan előadót is, mely a nőt magas piedesztálra helyezte s ideális tulajdonságait méltatta, csak szépet és jót látva benne; a többi viszont kevés dicsérnivalót talált rajtunk s nemünk kilengéseit általánosítva, kemény kritikát mondott rólunk. Abban mind megegyeztek, hogy teljesen fölük távolállónak látták a nőket s világért sem mint egyenrangú embertestvért méltatták, hanem mint valami, náluk jóval kezdtelegesebb, hogy ne mondjam — tökéletlenebb teremtményeket, kiknek különösen hibái iránt nagyon kiélesedett tekintetük volt.

En ugy éreztem, hogy ezek az előadások minden szellemességük és minden megfellebbezhetetlen ítéletük mellett sem nyújtottak igazi képet rólunk, a magyar közép-sztály asszonyairól és leányairól s talán azért nem, mert az előadók nem feleségükre és anyjukra, azokra a szent asszonyokra gondoltak, mikor a nő lelki képét megrajzolták. És esetleg azért is nézték a nőt olyan szemszögből, amilyenből nézték, mert nincsen leánygyermekük. Ha volna, ugy az apai érzés melegségével, a leányát féltő, szerető, aggódó szív bensőségével másként fogták volna fel a nőkérdést s szívüknek meleg árja más ritmust diktált volna szavaiknak.

Azért gondoltam ezt, mert hosszú nevelői pályámon nagyon sok gyöngéd apával találkoztam, ki gyermeke

tiszta érzéseit ismerve, ismerve azt a liliumfehér lelket, mely talán mégis csak többségben van a magyar leányoknál, odaadó szeretettel övezte leánykáját s rajta keresztül minden leánygyermekét, s odaadó szeretettel övezte gyermeke anyját, az odaadó, hü feleséget, a középosztály igazi magyar asszonyát, ki fiaiban az intellektuális Magyarországot építi, ki hű segítőtárs akár a kenyérkeresetben, akár a családi otthonban s ki minden ténykedésével és egész áldozatos életével méltó a férfiak tisztelésére. Mikor ezeket mondom, nem hízleltem akarok a magyar asszonyoknak, csak biznyságot teszek mellettük s hozzájuk szólok, az igazi magyar anyákhoz, kik nem restellik a fáradságot s az élet gondjait közt is tudnak időt szakítani arra, hogy előjussanak tanítani az „Anyák Iskolájá”-ba. Különösen azokhoz az anyákhoz szólok, kiket leányokkal áldott meg az Isten. Segítségre akarok jönni az én tapasztalataimmal is, hogy azok által is jobban nevelhessék leányaikat, kik a magyar jövő letéteményesei s kik arra vannak hivatva, hogy a nemzet szellemi elítjét nemzedékről nemzedékre fenntartsák és megújítsák.

Meg vagyok győződve, hogy ezek az anyák a mostani komoly és sorsdöntő időkben mind hivatásuk magaslátán állanak és hivatásuk magaslátán álló nőket nevelnek, kilengések nélkül. Tehát nem jukerleányokat, flappereket, nadrágban járó garzonneokat, kikészített szépségkirálynőket, hanem nemzetünk komoly helyzetét megértő, Istenben bízó, ki-művelt elméjű, ügyeskező, áldozatos-lelkű magyar leányokat.

Csakhogy ezeknek a nevelése nem könnyű feladat s nem kell azt képzelnünk, hogy egy sablon szerint mehét végbe. Mert minden leány egyéniség és mindenik más. Az anyák tudják

legjobban, hogy két leányuk esetleg milyen különböző mentaltásu s az egyikre nem az hat, ami a másikra. Vérmérséklet, idegzet, érzés, gondolkodás annyiféle, ahány a leány, s nagyon szükséges az anyának az okosság, a lélektani ismeret, a tudás, a tapasztalat, hogy mindenik egyéniségnek megfelelő irányítást adhasson.

Azt mondhatná valaki, hogy minden fiatal leány egyforma: bájos, — ifjúsága szépségében elragadó, derült, jókedvű, reménykedő. De nem így van. Egészen jól megkülönböztető típusok vannak közöttük s ha lelki sajátágaik nem is alakultak még ki, mint a felnőtteknél, hol teljes pontossággal végig lehet vezetni a vizsgálatot s meg lehet állapítani a Hipokratés-féle, a temperamentumon alapuló sangvinikus, flegmatikus, melankólikus, kolerikus típusokat, vagy más pszichológusok típusait, — de azért a típusok alapját kitevő sajátosságok már a fiatal leánykorban (14—18 évig) is jelentkeznek s bizonyos csoportok szerint való osztályozást tesznek lehetővé és így az anyák e csoportokon belül mutakozó adottság figyelembevételével helyesen irányíthatják, fejleszthetik az ifjú leányt; a jót erősíthetik, a rossz hajtást nyesegethetik és mutatkozó élet-hivatására előkészíthetik gyermeküket.

Lélektani megfigyelések alapján a középiskolában a következő, nagyon jellemző típusok kialakulását lehet megfigyelni a lélektanilag foglalkozók szerint:

1. Legáltalánosabb az anyai típus. Ezen típus képviselői a nő számára rendelt legszebb hivatást fejezik ki. Ki ne ismerné ezt a típust? Ezt a leányt, ki már kisgyermek korában legjobban szereti a babát, azt dédelteti, azt csókolgatja, öltözteti, allatja, ringatja. Ennek a foglalko-

zásnak a szerete a serdülőkoron is végigkíséri, s ha látszólag el is marad a későbbi években, de burkoltan valamely formában megvan és a valódi anyasággal teljesedik ki.

Jó tudni az anyáknak, hogy ezek a középiskolás leányok szellemi képességeik sajátos alakulása folytán nem igen valók felsőbbfokú iskolázásra. Az alsó tagozatban még jól boldogulnak, de a felsőbb fokok, hol egyre több lesz a tisztán tudományos tananyag, ott már inferioritásba kerülnek az intellektuális típusokkal szemben. Csendes passzivitásba burkolódzva hallgatják a magasabb matematikai absztrakciókat, a logikus rendszerbefoglalásokat, vagy nézik demonstrációkat, mintha valami távoli, idegen bolygón utaznának, míg el nem jön az ő igazi életük, hol képességeik érvényesülhetnek. Belőlük sohasem lesz igazi tudományos egyéniség, éppen azért nem is kell ezt forszírozni. Eljének az ilyen leányok hivatásuknak, menjenek minél előbb férjhez s legyenek a család jó anyjai!

Ez persze olyan tanács melvet az anyák legszívesebben fogadnának meg, — ha nem volna ez is nagyon nehéz probléma a mai világban. Jól férjhezmenni keveseknek adatik és ennek tudatára is rá kell nevelni a fiatal leányt, hogy szokja meg a gondolatot! A férjhezmenést erőltetni nem lehet, ezért neveljük a leányokat úgy, hogy önállóan is megéljenek s neveljük ezt a típust — ha kell — olyan pályára, mely megfelel alaptermészetének. Ilyen a tanítónői, óvónői pálya, melyekben sok anyás mozzanat van. Más szociális pályákon is jól boldogulhat ez a típus.

(Folyt. köv.)

Ha ön ruhát vásárol

ott vegyen, ahol pénzéért
a legnagyobb értéket kaphatja
A MAGYAR RUHAIPAR

a legjobbat nyújtja — a legolcsóbban
szerezze be szükségletét nálunk.

Magyar Ruháipar közvetlen a Bika szálló épületében.

Hatszáznál több költözködés történt Debrecenben

Csökken a hurcolkodások száma — A jöfizető lakókat visszatartották a házigazdák — Kétszer annyi felmondás, mint költözködés

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az idén Debrecenben nagyon mozgalmasnak ígérkezett a májusi hurcolkodás szezonja, mert május elsejére temérdek lakást mondtak fel. Május elsején meg is indult a nagy költözködés, azonban csodálatosképpen sokkal kevesebb hurcolkodás történt, mint ahány lakást felmondtak. A Debreceni Ujság—Hajdúföld munkatársa az egyik előkelő debreceni szállító cégtől kért információt, amelynek igazgatója igen érdekesen világította meg a helyzetet.

A nagy szállító cégek közbenjöttével — mondotta — mindössze 280—300 költözködés történt az idén Debrecenben. A múlt évhez képest legalább ötven százalékkal csökkent a hurcolkodások száma. Ez annak tulajdonítható, hogy a lakók, bár sok lakást mondtak fel, igen sokan az

utolsó percben visszamaradtak. Volt olyan lakó, aki a már megrendelt fuvarát visszarendelte az utolsó napon, mert megmaradt a régi lakásában. A házigazdák ugyanis azokat a lakókat, akik pontosan fizették a bért, igyekeztek megtartani, még akkor is, ha engedni kellett a lakbértől. Viszont tudunk eseteket, amikor a házigazda a pontatlanul fizető lakót saját költségére költöztette el, csak hogy minél előbb megszabaduljon tőle.

A kisebb vállalatok közbenjöttével és egylovas társzekerekkel is számos költözködés történt, úgy, hogy összesen hatszázra lehet tenni a debreceni hurcolkodások számát. A hordárok is eléggé igénybe voltak véve és így a költözködési szezon a nehéz viszonyok között mégis valamely munkaalkalmat jelentett.

Szándékos emberölés és rablás cimén indítanak eljárást a berek- bőszörményi rablógyilkos ellen

A vizsgálóbíró ma kezdi meg Bere Lajos kihallgatását

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Részletesen megírta a Debreceni Ujság—Hajdúföld, hogy a csendőrségnek erélyes nyomozás után sikerült elfognia a berekbőszörményi rablógyilkost Bere Lajos ottani gazdálkodó személyében, aki rokona volt a meggyilkolt Pál Sándornak és feleségének. Bere Lajos a letartóztatás után a bizonyítékok sulya alatt töredelmes beismerő vallomást tett. Részletesen elmondotta a gyilkosság lefolyását, valamint a rablási is. Több, mint ezerháromszáz pengőt rabolt el Páléktól és ezt a gyilkosság után hazavitte. A feleségének csak később mondták el a dolgokat és az asszony — bár tudott a pénz bűnös eredetéről — mégis elfogadta a férje ajándékait.

Bere Lajos a rablott pénzből száznál több pengőt költött el beismerése szerint. Vett a feleségének egy selyem esernyőt, egy delin-kendőt, ruhakelmét, magának pedig egy új szeredást, a régi, kopott helyébe. Bere elmondotta vallomásában azt is, hogy a gyilkosság után bántotta a lelkiismerete és több ízben is akart

jelentkezni a csendőröknel, de valami mindig visszatartotta ettől.

A rablógyilkost szerdán délelőtt tizenegy órakor kísérték át a csendőrségről a debreceni királyi ügyészségre és azonnal lementék az ügyészségi fogház egyik magánzárkájába. Dr. Preimeszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője ma, csütörtökön délelőtt fogja megkezdeni Bere Lajos részletes kihallgatását. Amely máris bizonyos, hogy Bere ellen előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés és rablás büntette címén fog bünvádi eljárást indítani. Bere Lajos ellen pedig valószínűleg orgazdaság miatt lesz bünvádi eljárás.

A KISANTANT ÉRTEKEZLETE

Bukarest, május 2.

A kisantant értekezlet időpontját véglegesen május 30-ban állapították meg.

Medvegy Elemér ellen megszüntették a bünvádi eljárást

A város nem veszi át a pótmagánvádat

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Emlékeztet, hogy Medvegy Elemér, a városi Klinker gyár igazgatója ellen a város több mint két esztendővel ezelőtt feljelentést tett, mert a számvevőség által a gyárban lefolytatott házi vizsgálat olyan adatokat produkált, amelyek alapján a polgármester szükségesnek látta a bünvádi eljárás megindítását. Ez az ügy hosszú ideig húzódott. Természeténél fogva hosszadalmas nyomozás folyt, majd az akták átkeverték a királyi ügyészségre.

Most a királyi ügyészség értesítette Debrecen városát, hogy Medvegy Elemér ellen az eljárást megszüntette, mert nem talált elegendő

okot annak folytatására. A kir. főügyészség szintén hozzájárult az eljárás megszüntetéséhez, azonban közölte, hogy a városnak joga van átvenni a pótmagán vádat.

A polgármesteri értekezleten Miszthy Károly főügyész ismertette az átiratot, de rámutatott arra, hogy a maga részéről nem javasolja a pótmagán vád átvételét, mert hiszen, ha a királyi ügyészség nem lát elegendő bizonyítékot fennforogni, akkor a város is kilátástalanul menne bele ebbe a pereskedésbe.

Az előterjesztéshez a polgármester hozzájárult. Ezzel Medvegy Elemér ellen a bünvádi eljárás végleg megszünt.

MacDonald elégedett az amerikai ut eredményével

London május 3.
MacDonald miniszterelnök szerdán kíséretével együtt Londonba érkezett. A pályaudvaron Baldwin főpeccstör és öt miniszter társa, Norman Dawis, az Egyesült Államok képviselője üdvözölték a miniszterelnököt.

A miniszterelnök kijelentette, hogy nagyon meg van elégedve washingtoni útja eredményével és az a legteljesebb mértékben megfelelt az

összes várakozásoknak. Mindenki bizik Rooseveltben, hogy kedvező lökést ad a világ helyzetének és mindenben úgy találtak, hogy a lehető legteljesebb mértékben egy nézetben vagyunk. Arra a kérdésre, igaz-e az a hír, hogy Roosevelt látogatást akar tenni Londonban, a miniszterelnök kifejtette, hogy ez kettőjük között sohasem került szóba és hogy ő nem is hívta meg a miniszterelnököt.

A genfi pénzügyi bizottság rokonszenvvel fogadta Imrédy pénzügyminiszter felvilágosításait

Budapest, május 3.

Kiszivárgott hírek szerint a genfi pénzügyi körök a pénzügyi bizottság elé került jelentéseket nagy figyelemmel kísérik. Ugy tudják, hogy a népszövetségi biztos jelentését és a magyar pénzügyminiszter tájékoztatását a pénzügyi bizottság rokonszenvvel fogadta. Egyébként utalnak arra, hogy a bizottságban tárgyalásra került kérdések között ezuttal nem a magyar pénzügyi helyzet volt a legérdekesebb és a megoldás iránti vállalkozás súlypontja a sokkal nehezebb pénzügyi helyzetben levő más európai országok kérdései teletelődött el. A genfi pénzügyi műtőasztalon ezuttal első vonalba nem a

magyar kérdések kerültek, ami természetesen ráknézve nem kedvezőtlen jelenség. A nagyon súlyos gazdasági helyzet miatt pénzügyi körökben azt várják, hogy a világ-gazdasági értekezleten végre mégis bekövetkezzenek a tények. Valószínűnek tartják, hogy a világgazdasági értekezlet minden esetre megoldja azokat a kérdéseket, amelyek előbbre viszik a kibontakozást. Az események siettetik a megoldást és a világgazdasági értekezlet előreláthatólag érdemleges javaslatok felett határoz és különösen a mezőgazdasági termények árának és értékesítésének ügyében hoz pozitív eredményt.

Hírek

1933 május 4. (Csütörtök.)
 Prot.: Flórián. Kath.: Flórián.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranygyal” Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. — „Nap” Piac utca I. Piac. és Hatvan-utca sarok. — Tisza Magoss György-tér 9. a Körhízzal szemben. — „Boesckay” Cegléd utca 22. a Demkével szemben. — „Mátyás király” Nyilastelep. Vámospercsi ut 16. — „Árpád fejedelem” Csapókert, Jánossy u. 44.

Rendőrség telefonszáma 20-45.
 Mentők telefonszáma 0-4.

A Meteorológiai Intézet jelenti május 3-án:

Európaszerte szeles és Nyugateurópában, valamint hazánk egy részében is esős az idő. Kiadósabb, zivataros esőket kaptak ma reggel 7 óráig a Dunántul északi vidékei, a főváros környéke és az Alföld középső része Győr 18, Tata 20, Kiskunhalas 14, Mezőtúr 18 milliméter). A hőmérséklet tegnap ismét 20-24 Celsius-fokig emelkedett s éjjel megint 10-14 Celsius-fokig szállott le, de az esős területen elmaradt a ma délelőtti felmelegedés.

Prognózis: Várható időjárás a következő 24 órára: Sok helyen további esők és zivatarok. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Debreceni vitézek összefüvetele. A debreceni vitézek május 4-én, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel tartják meg szokásos havi összefüvetelüket a vitéz Nánásy Lajos-féle „Korona” étteremben.

Görömbevy Péter nagykállói lelkész előadása a Templomegyesületben. Május 5-én délután hat órakor az egyház tanácstermében a Kálvinisták Templomegyesülete hitvédelmi szakosztályi gyűlésén előadást tart Görömbevy Péter nagykállói lelkész a történetűdös: a Batory-esalád protestáns tagjairól.

Gazdasági eselédjuttalmazás. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a hosszú időn át ugyanazon munkaadónál teljesített munka elismeréséül minden évben a kamarakerülethez tartozó törvényhatóságok területéről több olyan gazdasági eselédet s munkást szokott megjutalmazni, akik erre a kitüntetésre iszolgáltak. Debrecen sz. kir. város területéről ez évben Bana Sándor hortobágyi cífragulyai számadót, Tóth Andrá, és Pécsi Ferenc gazdasági eselédek hozta javaslatba kitüntetésre a Debreceni Gazdasági Egyesület, akik közül Bana Sándor számadó 34 év óta pásztorokdics becsülettel a Hortobágy közlegión, Tóth András 26 év óta szolgálat hűséggel Nagy Mihály Rákóczi utcai gazdaságnál. A kamara elnöksége által kitüntetett három gazdasági alkalmazott részére a nekik adományozott kitüntető oklevél és 50-50 pengő pénzjutalom átadása folyó május 7-én vasárnap délelőtt a városházán fog végbemenni a Mezőgazdasági Bizottság ülésé keretében.

TESTÉDZÉS

Döntetlenül végződött a Boesckay--Soroksár mérkőzés

Boesckay--Soroksár 2:2 (2:0). — I. osztályú ligabajnoki mérkőzés. — Bíró: Juhász Attila. — 800 néző.

Boesckay összeállítása: Fehér — Vágó, Janzós — Pajtás, Mór, Keviczky — Markos, Kovács III, Vincze, Eöry, Hevesi.

Soroksár összeállítása: Pécsi — Ligethy, Kiss — Elbinger, Réti, Turi — Kelemen, Schmidt, László, Gruber, Schartz.

A Boesckay Teleki nélkül állott fei és így is az I. félidőben nagyszerűen irányította a játékot. Vincze az I-ső félidőben kifogástalanul működött, a II. félidőben azonban már nehezebb helyzetekben nem tudta pótolni nagynevű társát. Az I. félidőben na-

gyobb lendülettel és győzni akarással küzd a Boesckay s megnyerhetne volna gólokkal is a mérkőzést, de amikor a két gólt az első félidőben berugta, ellanyhult az irányítás és csak arra igyekeztek, hogy tartsák az eredményt. A Soroksár ezzel szemben a II. félidőben adta bele minden tudását a játékba. A Boesckay csapatában a védelem a két hátvéd és Mór volt jó. A beiső három csatár kissé rosszabb napot írogott ki, csak Hevesi és Markos emlékeztetett régi jó napjaira.

MEGJÖTTEK A FECSKÉK. A szomorú magyar föld hűséges mádárkái hazatértek messzi tengereken túlról s ismét itt eszegegnék, csaponganak, vidáman, kecsesen és könnyedén Debrecen ereszéi, a régi fészkek körül. Szerettel és meleg örömmel vidul fel minden bus lélek egy pillanatra a tavasz hírnökeinek láttán. Vajha egyszer meghoznák mindannyiunknak az igazi magyar tavaszt...

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, jóismerősök, jóbarátoknak és kartársainknak, kik szeretett jó feleségem temetésén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal a mi nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezután mondok hálás köszönetet. Bakk József és fia városi hajdu.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon drága jó embereink, akik édesanyánkat elhunytá alkalmával fájdalomunkat enyhítették, ezután fogadják hálás köszönetünket. Baik testvérek.

Sok lopás történt Debrecenben. Földesi Nagy Sándor mátai biztos feljelentést tett a rendőrségen, mert egy szekérről, amelyen különféle tárgyakat szállítottatott be Debrecenbe, egy zsák nulláslisztjét ellopták. — Kupfer Jakab József kir. herceg-utca 23. szám alatti fűszeres padlásáról hét darab fehérneműt vittek el. — Vitéz Pórfy Ede magántisztviselő. Ruyter-utca 14. szám alatti lakostól a városi adóhivatal lépcsőházából ellopták a biciklijét. — Bíró Lajos kerécsészéd. Hangvás-utca 14. szám alatti akos panaszt tett, hogy az egyetemi kertészet telepéről ellopták a kerekpárját. — Szabó Gyula Bellegelő 252. szám alatti lakos tanujáról 20 tyukot, szamszédjától, Hüse Istvántól 5 kacát, Tolvaj János Bellegelő 263. szám alatti lakostól egy pár boxeszimat és 2 nadrágot vittek el. — Stréger Simon asztalosmester. Vendég-utca 22. szám alatti lakostól költözökös közben szamszomatot loptak. — Elek Mária panaszt tett, hogy hozzátartozóinak siriáról a Kossuth-utcai temetőből egy fejűt vittek el.

Leszakította három újját a gép. Szerdán reggel a debreceni székgyárban Máté Lajos 47 éves gépkezelő az egyik gépet löröglette. A gép üzemből volt és egy vizváztalan mozdulat folytán elkapta Máté balkezét, amelynek három ujját leszakította. A súlyos sérült embert a mentők részszítették első segélyben.

Dolgoznak a zsebtolvajok. Husi Ilona feljelentést tett a rendőrségen, hogy ma délelőtt, míg a kabai vonatból bejött a városba, a Hunyadi, vagy Piac-utcaán valaki ellopta 24 pengő tartalmazó pénztárcáját. — Halász Adolfe Paesirta-utca 19. szám alatti lakos a Rákóczi-utcai piacot járta. Vásárlás közben valaki 25 pengőt kilopott a zsebéből.

— NAGY KRACH A TUDOMÁNY VILÁGÁBAN... A liberális sajtó már évek óta nem sirt oly keservesen, mint most, amikor a Hitleruralom 19 (sage: neunzehn) Übermenschet a fái eltolódások következtében kitétt a berlini egyetemről, mely tudvalevőleg német alapítás s így Cohn Konrad professzor épügy nem tarthat jogot az egyetem katedrájához, mint ahogyan egy jezsuita páter sem lehetne mölámed a sadagorai jesivában. Hogy enyhe kifejezéssel éljünk!... Am liberálisék sajtója csacsaner-könnyeket hullat, mert bizonyos Cohnok, Fischlelek, Schmittmannok, Spinderek, Friedmannok, Grossmannok, Friedenthalok, Liebmannok, Mauthnerek, Fuchsok, Lewyk, Kraussok és Moiselek... ó, van-e, aki e nevezet nem ismeri?... a berlini egyetem belterületét kénytelen-kelletlen elhagyták. „Hát mi lesz a tudományokkal?” — kérdi a körüti sajtó, mely pár nappal ezelőtt fumiálgatta a debreceni egyetem ügyét s most amál jobban kesereg Cohnék leépítése miatt. Hát mi lesz? — kérdezzük mi is. A felelet teljesen megnyugtató. A megüresedett katedrákat majd betöltik újra. Valószínűleg tudósokkal.

— Agy- és szívérelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbeszélhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos földalati hűdésben fekvő betegnek is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Jótékonycélu divatrevü május 14-én az Arany Bika szálloda Boesckay- és üvegtermében. A közelmúlt megemlékeztünk arról, hogy báró Vay Lászlóné ömeltósága védnöksége alatt álló Vöröskereszt egyet javára egy jótékonycélu divatrevüt rendeznek Debrecen áldozatrakész kereskedői és iparosai. Sok akadályt leküzdeve, számos nehézségen magukat túlteleve, a tavasz és nyár évszakát egybekapcsolva akarják a megjelent közönség izlését és igényét kielégíteni. A pódiumon mannequinek mutatják be a legújabb divatu kabátokat, ruhákat, kalapokat és cipőket, valamint a közelgő nyár attrakcióit, fürdőruhákat. A jelen pillanatban, sajnos, az időjárás ellenünk esküdött, de hiszszük, hogy május 14-én minden megváltozik és a közönség már nyitott ablakok mellett, a korai nyár teljes pompájában gyönyörködhetik a feltáruuló színváltozatban. Reméljük, hogy azok, akik ezen revü megjelenekek, megelégedve fognak távozni, magukba zárva azt a jöleső tudatot, hogy maguknak egy kellemes délutánt szereztek és egyúttal teljesítették kötelességüket nyomorgó embertársaikkal szemben is.

ANYAKÖNYVI HÍREK:

Házasságok: Guttman Sándor kárpitossegéd Paszternák Ilona; Mihály Lajos npsz.—Szendrei Julia; Kovács Sándor asztalossegéd—Lajter Rozá; Keeskes István fm.—Czövek Zsuzsa; Zárad Mihály fm.—Göcz Eszter; Steba Sándor MÁV. lakatos—Lukács Janka; Weisz Menyhért szabósegéd—Weisz Irén.

Születések: Kovács István kocsis, fia István; Krausz Jenő igazgató, fia János; Áleva Ferenc ablaktisztító, fia Ferenc; Semberv Dénes kataszteri tisztviselő, leány Margit; Makai Lajos bentességéd, leány Margit; Nagy Lajos gazdálkodó, leány Margit; Szilágyi József gazdálkodó, fia József.

Halálozások: Kovács Mihály ref. 63 éves, Odava-u. 17; Fodor Mátyás t. kath. 21 éves, Csege; özv. Iván Mihályné Kiss Zsuzsa ref. 73 éves, Arponyi-u. 21; Szilágyi József ref. 1 napos, Borz-u. 13; Atvím József g. kath. 11 hónapos, Boesckay-tér 1.

„Déliab” önborojva penge Csak TÓTH GYUZA vasüzetében

— Díjtalanok lesznek a zenedi növendékhangversenyek. A város szerdai polgármesteri értekezletén Csűrös Ferenc tanácsnok előterjesztette a zeneiskolai felügyelőbizottság javaslatát, amely arra irányult, hogy a zeneiskolai növendékhangversenyeken a jövőben ne szedjenek belépődíjat. Eddig ugyanis nyolevan fillér volt a belépődíj, azonban emutt igen kisszámu közönség vett részt a hangversenyeken. A polgármester hozzájárult az előterjesztéshez, amely szerint a zeneiskolai hangversenyek ezután díjtalanok lesznek, illetőleg csak a műsor megváltásért kell fizetni 20 fillért.

— Felakasztotta magát egy öreg gazdálkodó. Serdült Sándor hatvan-kilenc éves bihatorjai gazdálkodó már hónapok óta betegeskedett s az anyagi viszonyok is nagy hatással voltak reá. Az utóbbi időben valóságos buskomor lett és állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott. Szerdán reggel azután, amikor a lakásban kivüle senki sem tartózkodott, a szoba mestergerendájára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették a tettet, a szerencsétlen ember már halott volt. A debreceni királyi ügyészség a temetési engedélyt megadta.

LEGI KARAMBOL NYÍTRA FELETT

Prága, május 2.

A nyitrai repülőtér felett ma délelőtt összeütközött a 3-es számú repülőezred két repülőgépe. A gépek gépfegyvergyakorlatokat végeztek a levegőben. Az egyik repülőgép le génysege, a pilóta és a megfigyelő cítőernyővel kiugrottak a gépből. — Csak a gép vezetője szenvedett könnyebb égési sebeket arcán és karján. A másik repülőgép vezetője alighanem az összeütközés pillanatában eszméletét veszítette, vagy meghalt és a géppel együtt zuhant le. A megfigyelő, egy főhadnagy kiugrott ugyan a gépből, de az cítőernyő nem nyílt ki úgy, hogy földreérve teljesen összezuzódott és meghalt.

Mignon

Ambroise Thomas operája, felújította a Csokonai-színház kedden, május 2-án.

A *Mignon* 1866 óta, — amikor megszületett, — évről-évre diadalmasan járta a magyar színpadokat is Pozonytól Kolozsvárig és a romantikus, hatásos mese, a finom, dallamgazdag muzsika mindig és mindenütt meleg fogadtatásra talált. A magyar szegénység, a színházzal szemben támasztott igények szomorú lehanyatlása, a tehetségtelen nemzetközi szerzők üzleti eluralkodása idézhették csak elő, hogy ez a valóban nemes értelemben vett internacionális zenei érték a háború óta nem került színpadra Debrecenben. Elismerést érdemel a Csokonai-színház, hogy sokmindenféle akadályt legyőzve, szezon végén is előadta, igazi áldozatkészséggel Thomas időálló remekét s ezt az elismerést bőségesen kifejezésre is juttatta az a nézőteret megtöltő publikum, — amelyiknek pedig az izlése éppen nem az Ábrahám Pálok, vagy más jazz-óriások nyílvánosságát mérlegelhető.

Az ujság is élő organizmus, így engedték meg egy szubjektív hang minékünk: nagy elégtétel a számunkra: *Parasztecsület, Hoffmann meséi, Pillangó kisasszony, Mignon* forró sikerei. Hiszen mi voltunk azok egy évtizeden át, akik korlátoltsággal, rosszhiszemű kicsinyességgel, nemtelen tendenciákkal küzdve, sürgöttük város és a színház vezetőségénél a magasabb rendű zene színpadi kultuszának helyreállítását. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy immár teljes az illetékesek megértése ezzel a törekvéssel szemben és hogy a színi-direkciónak sem anyagilag, — sem erkölcsileg *nem fizet rá* az opera-előadásokra: sőt éppen ezek az alkalmak egyesítik falai között a katonai és polgári társadalomnak oly nagyszámú, művelt és lelkes táborát, aminélhöz fogható más vidéki város aligha tud produkálni. Debrecennek *kellenek* az opera-előadások: természetesen azon a magas színvonalon, mint a *Mignon* reprise volt.

Szezonvége van, s így különösképpen indokolt, hogy ne a tapsok lelkesítő viharának és a siker ragyogásának középpontjában álló szereplőknek szóljon az elismerés, hanem az egész évad névtelen hőseinek: a *zenekarnak*. A debreceni haiduczred zenekara köztudomásúlag legelső helyen áll a vidék helyőrségei között, de munkájukat, komoly felkészültségüket, magasabbrendű művészi törekvéseiket csak az tudja méltányolni igazán, aki ismeri egy vidéki opera műhelytitkait. A zenekarnak, — amely egyébként is el van halmozva munkával, — tulajdonképpen mindössze két (!) próbát volt módja tartania, olyan operai anyagból, amely nemcsak fegyvelezettséget, erőt, de a maga finom zenei szövevényének szinte pókhálószerű könnyűségével szövevényességével igazi tudás és odaadó lekésedést, próbára tévő összműködést követel meg. A katonazenekar, *Kormos* Vilmos karnagy magával ragadó vezénylete alatt bravúrosan oldotta meg feladatát s méltán osztozott a nagy sikerben.

Amikor még voltak igazi „sláger” operettek és elragadó vidéki primadonnák, — tehát igen-igen régen, — akkor ünnepeit oly lelkesen a *könyvnyebb társulva* közönség, mint a ko-

moly zeneértő publikum a *Mignon* reprizén. A ragyogó együttes meg is érdemelte a „vastapsot”. Feltámasztották és visszavitték Debrecen szívébe az öregségében is szépséges operát. *K. Voith* lonka elmélyült művészetével, énekekben és játékokban egyaránt tökéletes *Mignon*ja, Debrecen operaházi kedvenceinek, *Szabó* Lujának káprázatos koloratúrával daloló nagyszerű *Phülin* je, *Laurisín* Lajosnak férfias és zengő hangú Meisler Vilmosa, *Pajor* Ödön szívhez szóló, megrázó erejű Lotario-ja felejthetetlen élményt szereztek a hallgatóknak. Jól állották meg helyüket a mellékszereplők is: *Csónakossy, Putnik, Szerényi* s a zenédei növendékekkel megerősített kar is illúziót keltően szerepelt. — *Szánthó* Jenő körültekintő gonddal végezte a *Mignon* hagyományokhoz hű rendezését. (+)

A KARSZEMÉLYZET JUTALOMJÁTÉKA

Kedden, május 9-én délután 3 órakor a legelősebb zónahelyárrakkal kerü színre a premier ragyogó szereposztásában.

KARDOSS GÉZA

felléptével a szezon legnagyobb sikerű vígjátéka, az

EGY KIS SENKI,

a Csokonai-színház karszemélyzetének jutalomjátékaként.

Amidőn most szívélyes bucsut mondunk Debrecen nagyérdemű közönségének, ezután is kérjük közimerten meleg pártfogását és támogatását: a Csokonai-színház karszemélyzete.

Jegyek már a mai naptól kezdve válthatók. Legdrágább hely 80 fillér.

A színhézi iroda jelentése:

Oleó délután helyárrakkal. Ma, csütörtök este **EGY ESTE**

Misoga László

vendégszerepel a színházban: a

Zsákbamaczka

kacagató operettben!

Ma, (csütörtök) délután zónahelyárrakkal a legjobb operett paródia

CARAMBA

kerül színre!

Péntek este bucsúzik a közönségtől

Jatzko Cia és Putnik Bálint a Kadétszerelem

operettben, zónahelyárrakkal.

Szombaton este ZILAHY felléptével:

Rang és mód

A hercegnő szabója

Premier az Urániában.

A debreceni Uránia mozgófénykép-színház az utóbbi évek egyik legsikerültebb filmjét mutatta be szerdán este. A világhírű bonviván: Chevalier ebben a külön filmoperettben önmagát multa felül és nagyszerű lendületet adott a mozgalmasan pergő és gyönyörű zenéjű darabnak. Az ötletes librettó tartalma: egy szabó, aki számláját meg inkasszálni, egy hercegi kastélyba kerül. Hogy a millienbe belepászljon, báró lesz belőle. A hercegnő természetesen beleszeret. A turpisság azonban kiderül és a „báró” csufosan távozik a kastélyból. A hercegnő rövid tusakodás után követi a szabót és kész a happy-end... A mindvégig mozgalmas, hangulatos és egészséges humorral megírt jeleneteket zökkenés nélkül pergeti le a rendezés. Általában véve elmondhatjuk, hogy ilyen külön, szellemes és kedves muzsikájú filmoperettet még nem adtak Debrecenben. Chevalier éneke és játéka egyaránt kifogástalan. Jeanette MacDonald a női főszerepben méltó partnere.

A film debreceni előadását a debreceni Uránia gépei tökéletesen közvetítették. (+)

Mozik műsora

Vigszínház. „A BOLDOGSÁG MUZSIKÁJA. Szerelmi történet 10 felv. Főszerepben: Eggerth Márta és Georg Alexander. „STAN ÉS PAN VALIK”, burleszk 6 felvonásban.

Uránia. „A HERCEGNŐ SZABÓJA” (Szeress ma éjszaka). Filmoperett 10 felv. Főszerepben: Maurice Chevalier és Jeanette MacDonald.

Apolló. Két és félórás előadások. 3 sláger egy műsorban.

Előadások kezdete:

Vig és Uránia 5—7—9.

Apolló: fél 7 és 9 órakor.

Péntektől a Vigben: Csókol Veronika.

A budapesti rádió csütörtöki műsora:

6.45: Torna. — 9.45: Hírek. — 10.00: Előadás, Közben: Gramofon. — 11.10: Nemzeti közti vízjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangzó az Egyetem templomból. Időjárás-jelentés. — 12.05: Házkivittent. — 12.30: Hírek. — 1.30: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Utána: B. Suki Tóni és cigányzenekara. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, ártályamhírek. — 4.00: „A repülés ABC-je”. Hangay Sándor előadása. Utána: Helyszíni közvetítés a mátyásföldi repülőtérről. Konferál Turhányi István. Majd: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5.00: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. — 5.30: Gramofon. — 6.00: „A váltó szerepe a magánéletben és a gazdasági forgalomban”. Kunecz Ödön dr. előadása. — 6.30: Szilágyi Imre dr. magyar nőiátka ad elő Járóka Sándor cigányzenekarnak kíséretével. — 7.20: „Gondolkozunk-e az állatok?”. Nadler Herbert előadása. — 7.50: Károlyi Gyula zongorázik. — 8.20: A finn európai hangverseny ismertetése. — 8.30: Európai hangverseny. A helsinki rádióadóállomás műsorának közvetítése. Szünetben: Ügetőversenyeredmények. — A hangverseny után, kb. 10.00: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Keiter-étteremből.

HASZONBÉRLŐK GYÜLÉSE

A Debrecen, Hajdu és Biharmegyei Földhasznóbérlők Egyesülete által az elmúlt vasárnapra tervezett, de elhalasztott bérlőgyűlés május hó 7-én délelőtti 11 órakor lesz megtartva a városháza közgyűlési termében.

A gyűlés tárgya az általános mezőgazdasági helyzet, a gazdaudbsságok, terményértékesítő, hasznóbérléskelés kérdésének a megbeszélése.

E tárgyaknak nagy fontosságára tekintettel kéri az elnökség, hogy az érdekelte hasznóbérlők minél nagyobb számban jelenjenek meg a gyűlésen.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 13,50—13,70, fitiszai, jászszági 12,75—12,90, fejeermegyei, dtuli, pestvi., bácskai 12,40—12,55.

Készárúzet: Buza: tiszai 77 kg 13,75—14,00, 78 kg 13,95—14,15, 79 kg 14,15—14,35, 80 kg 14,30—14,50, fitiszai, jászszági 77 kg 12,90—13,05, 78 kg 13,05—13,20, 79 kg 13,20—13,35, 80 kg 13,35—13,50, fejeerm., dtuli, pestvi., bácskai 77 kg 12,55—12,70, 78 kg 12,70—12,85, 79 kg 12,90—13,05, 80 kg 13,00—13,15.

Rozs: pestvi. 6,30—6,40, tak. árpa 9,00—9,20, felv. sörárpa 10,75—12,50, zab 8,10—8,30, tiszai tengeri 6,80—6,85, egyéb tengeri 6,80—6,85, korpa 5,60—5,75.

A készárúvásáron buza 20—40, rozs 25 fillérrel olcsóbb, zab nem változott, tengeri 5 fillérrel olcsóbb, korpa 10 fillérrel olcsóbb.

Debreceni termény- és takarmányi piaci árak

Buza 14,00—13,00 és a boletta, rozs 9,00—8,00 és a boletta, árpa 8,50—8,00, zab 7,00, tengeri 6,20—6,00, lucerna 4,40—4,20—4,00, széná 3,00—2,80, lóhere 4,00, bikköny 3,20, alomszalma 1,80—1,60, ágyszalma 2,20, réna-cukor 1,30—1,20, répatakarmány 1,00—90

Debreceni baromfi-, gyümölcs- és zöldség piaci árak

Hízott liba kg 1,10—1,30, hízott ruca kg 1,40—1,50, pulyka kg 70—80, csirke és tyúk kg 90—1,10, rántanivaló csirke párja 1,20—2,50, tojás 04—06, kis csirke párja 24—30, kis ruca drb 40—70, kis liba drb 1,00—1,60, alma kg 60—1,10, narancs kg 66—90, petre-zselyem kg 08—10, sárgarépa kg 20—30, zeller drb 01—04, vöröshagyma kg 06—08, foghagyma kg 20—26, krumpli kg 04—08, aj hagyma cs. 02—05, hónapos retek cs. 06—10, saláta drb 02—08, ugorka drb 20—40.

Pt. 877—70—1933.

HIRDETME NY.

A kir. tvszék a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Hátország-társaság azon közgyűlési határozatát, amely szerint 52.000 P alantökéjét 26.000 pengőre szállította le, — jóváhagyta és az alapítókezeszállításhoz a K. T. 209. §. alapján — az engedélyt megadta.

Debrecen, 1933 április 12.
Dr. Bata sk.
kir. tvszéki bír.

HIRDETME NY.

Az állategészségügyi törvény életbe léptetése tárgyában kiadott 99.000—1932. F. M. számú rendelet alapján — az emberi fogyasztásra nem alkalmas tej forgalombahozatalának a megakadályozása céljából — felhívom azokat, akik

a) öt, vagy ennél több tehenei tartanak és az ezektől nyert tejből bármily mennyiséget nversen, vagy feldolgozva rendszeres időközönben üzletszerűen értékesítenek;

b) teheneik számára való tekintet nélkül azokat, akik teheneiktől nyert tejet bármily mennyiségben teigyjúító telepre szállítják;

c) azokat, akiknek juhászatuk van és az ott nyert tejet bármily mennyiségben nversen, vagy feldolgozva forgalomba hozzák, hogy teheneik számát, illetve juh állományukat, valamint az említett állatokon felül azokkal egy udvarban, tanya n, majorban tartott egyéb hasított körmű állatok (szarvasmarhák, juhok, kecskék, sertések) számát az elsőfokú állategészségügyi hatóságnál (Kossuth-u. 20., fsz. 46. sz.) szoba) folyó évi május hó 1-ig jelenték be.

Debrecen, 1933 április 26.
Polgármester.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó:
Dr. PAJOR GYÖZÖ igazgató.
FRISS SÁNDOR művezető.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Házasságkövető
Szlón áthelyezve Ferenc József ut 70. földszinten 1-ső ajtón. 3886

Szolíd
fiatalember megnősülne, lehet elvált asszony, gyermek nem akadály. Jelige „Arvácska” 3885

Intelligens
fiatalember feleségül venné azon leányt, aki állásba tenné. Leveleket „Állás” jeligére a kiadóba ker. 1060

Betöltendő állás

Keresek
perfektül főző szakácsnőt május 15-re. Jelentkezés naponta türelaktanyában, tisztí étkészében. 384

Ugyes, megbízható
takarítónőt a reggeli órákra — azonnal felvesz Farkas, Arany János ucca 2. II. em. 3888

Kabátköntönőt
keresek, reggel kilenckor jön. Miklós u. 11., ajtó 5. 1061

Bejárónőt
keresek. Széchenyi ut 7. 1063

Fiatal
takarítónő csütörtökön 8-9 között felvétetik. Szent Anna u. 43. 1062

Kifutófiút
jó házból azonnalra felveszek. Bartos ruházlet, Piac 47. 3915

Egy
jó munkás borbélysegéd felvétetik. Kassai ut 4. sz. Pp

Éjjeliőr
kisebb kaucióval felvétetik. Cim a kiadóban. P51

Kenyérüzletbe
kiszolgáló leányt azonnal felveszek. Virág ucca 1. Klein. 3912

Állást keresők

Ugyes,
megbízható leány főzéshez is ért, május 1-re, esetleg azonnalra urali háztartásba bejárónőnek ajánlkozik. Érdeklődők címeit a kiadóba kéri. 805

Négy
középszkolát végzett ügyes, megbízható leányka elmenne gyermek mellé, üzletbe, szoba-leánynak urali házhoz, ahol családtagok tekintenek, csekély fizetésért. Cim a kiadóban. 1026

Egy havi
fizetéssel honorárium, aki bármilyen szerény irodai állásban elhelyez. Cím: Csapó ucca 9., kenyérüzlet. 3874

800 pengő
kaucióval pénztárnoki állást keres komoly leány. Cim a kiadóban. P52

Irodaszolga
elhelyezkedne irodaszolgái vagy más bizalmi állásban 2-300 pengő készpénzzel. Cim a kiadóban. P53

Ingyatlan

300 öles
gyümölcsös ház helyek legszebb egyetem mellett olcsón eladók. Értekezni Poroszlai ut 51. sz. sze. cs. p. sz 3872

Üzletek

Üzlethelyiség
(volt férfiruházlet) azonnal kiadó. Csapó ucca 10. sz. a. Értekezni az udvari lakásban. 3820

Hajduszávonon
jól berendezett 2 kemencés pékműhely haszonbérbe kiadó. Lakással együtt azonnal átvehető. Értekezni lehet Hajduszávonon, a Hangyában. 1070

Üzlethelyiség
Rákóczi piaccal szemben, kirakattal. Csapó 41. Értekezhetni: Szent Anna 7. 1074

Forgalmas
helyen olcsó üzlethelyiséget keresek. Cím a kiadóba. 3910

Jó
forgalmas vendégio jogfolytonossággal kiadó. Cim a kiadóban. 3909

Kiadó lakás

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. család ház. Értekezni: Ispotály u. 13. szám alatt. 851

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1721

Külön
előszobából tisztá butorozott szoba szolidéletű urhölgynek kiadó. Cim kiadóban. 1038

Kiadó
azonnalra vagy később 2-3 szobás lakás. Bornemissza 12. 3879

Csinos
uccai szoba, konyhás lakás azonnal kiadó. Nyugoti u. 34. 1056

Modern
uccai 2. esetleg 3 szobás lakás kiadó keresztény családnak. — Barna ucca 11. 1042

Uri családnál
elegánsan butorozott szoba. — esetleg ellátással és zongorahasználattal május 15-től kiadó. Cim Turai trafikban, Hungária épület. 3889

Miklós ucca 10.
alatt kedvesen butorozott szoba azonnalra is kiadó Csak kettőig. 3904

Különbejárati
garantált tiszta emeleti butorozott szoba kiadó. Blaháné ucca 14. (Rendőrségi palota szomszédságában). 3905

Teljesen
különbejárati szoba parkirozott udvarban, nyaralóknak kitiúzó üdülőhely. kiadó. Cim a kiadóban. 3887

3-4 szobás
modern lakás azonnal 4-2 szobás augusztus 1-re kiadó. Széchenyi u. 23. 3907

Két szoba,
előszoba, fürdőszoba, konyha és melléképületekből álló udvari lakás júniusra kiadó. Csöndes udvar. Közeli a piachoz. Maróthy György u. 21. 3903

Szoba,
konyha, speiz kiadó. Köntöskert. Tóhőtöm u. 36. Pp

Két
szoba, konyha kiadó. Rothermere (Darabos) ucca 55. 1071

Kiadó
szép nagy uccai szoba, konyha, speiz. Vargakert ucca 8. Bejárat Szoboszlai ut 4. 1073

Kisebb
butorozott szoba nagyon olcsón azonnal kiadó. Rothermere (Darabos) 27. 3916

Kiadó
azonnalra uccai üzlethelyiség Piac ucca 66. Értekezni ugyanott. 1064

Uccai
elsőemeleti 4 szobás komfortos lakás kerthehelyiséggel Botthyány ucca 10. sz. alatt augusztus elsejére kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1067

Azonnalra
kiadó háromszobás lakás melléképületekkel. Hatvan ucca 16. 3858

Lakást keresők

Lakást keresek
2-3 szobást, június egyre. — Részletes ajánlatok bér közlésevel „Nyugdíjas” jeligére a kiadóhivatalba. 1068

Nyugdíjas
főtisztviselő keres egy háromszobás lakást augusztus 1-re, lehetőleg különálló magán házban, de nem kertésgházban. Jelige: „Nyugdíjas főtisztviselő”. 1065

Eladás

Megszűnik,
feloszlik teljesen szövetáru üzletem Csapó u. 37. szám alatt, szemben Rákóczi piaccal. Prima divat gyapjuszövetek férfi ruhákra, kosztümre, felöltőre kiállításai olcsón kapható. 150 széles szövet már 2.50 fillértől, 3 méteres maradék divatszövet, színes, fekete vagy sötétkékekben minden hozzávalóval már 25.- pengőért. P47

Kutszivatnyuk,
építkezéshez vassinek, sparheltek legolcsóbban. Fischer, Csapó 89. Telefon 28-59. 3752

Eladók:
garantált tiszta fehér sodronyos vaságy, sezlon, egyszerűbb csillárok, virágtartók. Cim a kiadóban. 3736

Fajgalamb
tulzaporodás miatt eladó. — Apaffy ucca 20. 661

Tégla
uj égetésű, jöminőségű, megrendelhető nyulási téglagyárban vagy Borz ucca 5. Telefon 10-87. 3854

TÉGLA
és egyéb építési anyagok jutányos áron eladók. Egyetem központi épület építési irodánál. Telefon: 24-00. 1018

12 személyes
ezüstevészék eladó. Cim a kiadóban. 1047

Élő
bárány szombati átvételre előjegyezhető. Kossuth u. 54. 1059

Sötét
és fehér iris, nárcis, krizantémum, ibolyatövek nagyban és kicsinyben eladók. Széchenyi ut 21. 54

Tükör,
egylovas pékkocsi, divány eladó. Piac 62. Schneider. 3914

Eladó
egy jókarban levő kétfelé nyíló vas üzlet ajtó. Pesti ucca 27. szám, I. ajtó. Pp

Megbízásból
eladó vadonatúj szmoking rendkívül olcsón. Csapó 37. szám. szövetüzletben. P47

Óriás
belga nyulak és fajgalambok eladó. Pacsirta 33. 1066

Perzsa
keleti szőnyeg 350x250 eladó. Cim kiadóban. 3880

Vétel

Zálogcédulát
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlap-hívásra házhoz megyek. Árukövetítő, Csapó 14. 3772

Ikerablakot,
hármast, 120-130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Recamiert,
garantáltan tisztát megvételre keresek. Cim a kiadóban. 3736

Buzaeljat,
repcelajat es köles kevereket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Tejet keresek
állandó hordásra üzletbe Debreceni, Vigkedvü Mihály u. 25. 3906

Egyenáramu motort,
7-8 HP erősségben 120 voltos áramhoz megvételre keres a Debreceni Működgyár, Fürdő u. 2. 3913

Rádió

Rádiót,
csillárt, kerékpárt, gumit, aikat-részeket legolcsóbban vásárol: Katznál, Piac 60. 3753

Rádiók,
villanycikkék, csillárok legolcsóbban Báránynál Szent Anna 1. Villanygépek cserélése. 3857

Oktatás

Namenyi
gyorsíró- és gépiróiskolábar szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Al-lamérvényes bizonyítvány. — Bathyány u. 9.

Ellátás

Uriháznál
elsőrendű házikoszt havi ötven pengőért, reggeli, ebéd, vacsora kihordásra is kapható. Cim a kiadóban. 1069

Idős
urinó lakást, teljes ellátást kaphat magános urinónél. Csonka ucca 18. P54

Különféle

Filéfűggyönt
terítőt, necc befűzést olcsón készítek. Fűvészkert ucca 12., II. 1072

Borka
Dégenfeldtéről Kossuth ucca 8. alá költözött. Borka, Bíró rádió, villany szerelés. 3856

Husfűstölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

Kert
parkirozását, sírok beültetését jutányosan vállalom. Orosz Imre kertész, Hadirokkant Szövet-ség, Gambrinus-átjáró. 961

Minden
igénynek megfelelően a legdivatosabb fazont elsőrendű munkával mélyen leszállított árban készíti Kun József uridívat-szabó, Piac 44. 793

Kertberendezéseket,
sírok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Kerékpár,
varrógép, írógép, gramofon, rádió szakszerű javítása Molnár Ernő műszerésznel, Csapó u. 30. 3445

Poloskaúrtást
nyággal és lakások vizsgálá-sát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkánysejt kapható. Kossuth ucca 47. Nanassy. 3795

Till Mihály
zongorahangoló Rothermere ucca 57. alá költözött, (volt Darabos ucca). 3856

Pauló
vésnök és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt. 3855

Autó,
motorkerékpargumik új futó felületezése, javítások garanciával 48 óra alatt. Tóth gumíüzem, Rákosi Jenő ucca 5. Telefon: 17-05. 3862

FÜRDŐKADAK,
KALYHAK, MOSDOK OLCSÓN ÉS RÉSZLETRE IS. SZENT ANNA 8. GYENES.

Gyermekdivatház
varrodája ismét megnyitott. Simonffy 2. 9. számú üzletben. sze. cs. v 3875

Pékséghez
300-500 P társulhat. Érdeklődni délelőtt Simonffy ucca 4. Kovácsnál. 3900

Őn is pénzt takarít
meg, ha cipőjét Bizunál készítetteti és javíttatja. Széchenyi ucca 49. 10058

Öndolálás 40,
manikür 30, hajvágás 20 és 30 Miklós ucca 53. Toma. 3901

Sirgondozást
vállal rokkant, bármelyik temetőben 1.50-től. Bakos József Boldogkert, Csóka ucca 19. sz. 3884

Mindenféle
fehérneművarrást, agynemű. — függönyök és más terítők készítését, géphímzését, endlízést szépen és olcsón készítek Har-sányiné Nyil u. 28. 10059

Kis tökével
keresek társat biztos jövedelmű ipari üzlethez. Kockázat kizárva. Ur vagy urhölgy személyében. Cim a kiadóban. 3902

Zongorahangolás
P 1.50 havi részletre. Gärtner, József kir. herceg u. 7. 3908

Társat
keres jól menő iparvállalat 5-10.000 pengővel. Cim a kiadóban. 3911